

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XIV. Constantii Imperatoris Epistola, qua Eudoxius, & qui cum eo
erant, jubentur expelli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

καὶ ἡμέας ἐγχαρῆ, ὡς τῶν ἄλλων Ἐπισκο-
 πων ὑπογραφὰς ἀπαιτήσαίε ἵνα ἔσπερον
 ἐκείλη τῆς ἀντιοχείας ἐκκλησίας ἐνδοξίῳ,
 καὶ εἴη αὐτῶν μαθητῶν ὄντας, ἀπεχειροθεσίας
 εἰς κανόνας ἐκκόψῃ ἢ εἰάν Ἐπιμείη μὲν αἰτίαι
 ἀνόμοιοι καλῶν, καὶ εἴη τὸ τολμῆρας
 λέγειν τῶν μὴ λεγόντων ἀπειρήτων, οἷχε-
 ται ὑμῖν, ὡς φθάσας ἐφίλω, τῶς ἡ ἀντιο-
 χείων τὰδε μὴν ἀφείχον ἢ γέωργιος Ἐπισκο-
 πῶν οἱ ἵ ἐν ἀγκύρα Ἐπισκοποὶ, ἐπεὶ δὲ ἄπε-
 δέχθη ὁ ἐνδοξίος νεωτερισμὸς, εἰς τὴν ἀφείχῃ
 δόγματι ἐγχεσάφως ἐψηφίσασθε μετ' ὧν ἐν
 ἀντιοχείᾳ συνήλθε, δηλώσει ταῦτα τῷ βα-
 σιλεῖ καὶ ἔξαιτῶσι ἡμέας τιὰ πρόνοιαν,
 ὡς κρατεῖν τὰ ἐν Καρδικῇ καὶ ἐν Σεμῶν καὶ
 ταῖς ἄλλαις συνόδοις κεκεμημένα, ἐν αἷς
 συνεδρεῖ ὁμοιοὶ εἶναι κατ' ἐσίαν τῶ πατρὶ
 τοῦ υἱοῦ καὶ ἀφένταί περὶ τῆς πρῆσδῆσιν
 πρὸς βασιλεῖα, αὐτὸς τε βασιλεῖα ὁ ἀγ-
 κυργος Ἐπισκοπῶν, καὶ ἐνδοξίος ὁ σεβασίας,
 καὶ ἐλδοξίος ὁ κυζίκος, ἐλεούσι πρῆσδῆσιν
 ἐν ταλαμηπόλεως βασιλικῆ ὡς δὲ
 ἀφίκοιτο εἰς τὰ βασιλεῖα, κατὰ λαμβάνει.
 ἐν ἀσφαλίου πρῆσδῆσιν εἰς ἀντιοχείας,
 εἰς ἀγαπῶν περὶ τῆς αἰτίαι ἀίρεσεως, ἡδὴ
 περὶ ἐξάντα ἐφ' ὃ παρεγγύετο, καὶ γραμ-
 μάτι βασιλέως κομισάμενον, ἐκδη-
 μῶν μέλλοντα κατὰ μινυθεῖσιν ἢ τῆς αἰ-
 ρεσεως διὰ τῶν εἰς ἀγκύρας πρῆσδῆσιν, κα-
 τὰ τῆς ἀνακομῆς ἐφ' ὃ ἀσφαλίου τὴν ἰδίαν
 Ἐπιστολὴν γράφει ἢ ταδε.

A convenire potuerint, ab aliis Episcopis
 subscriptiones postulate; eo consilio ut
 Eudoxius & Aetium ipsum ex Antio-
 chena Ecclesia expellat, & discipulos
 illius in clericorum album relatos ex-
 pungat. Quod si cum Aetio filium pa-
 tri dissimilem dicere pertexerit, eosque
 qui istud dicere audent, iis qui aliter di-
 cunt antepone, perit vobis, ut jam
 dixi, urbs Antiochia. Et Epistola qui-
 dem Georgii hæc continebat. Episcopi
 vero qui Ancyræ convenerant, cum no-
 vandi studium Eudoxii manifesti depre-
 hensum esset ex conscriptione fidei,
 quam ille unâ cum Episcopis Antiochiæ
 congregatis ediderat, rem Imperatori
 significarunt. Postularuntque ab eo ut
 diligenter provideret, ut ea quæ in Ser-
 dicensi, Sirmiensi, aliisque Conciliis
 decreta fuerant, firma ac stabilia per-
 manerent: quibus in Conciliis defini-
 tum erat communi consensu, filium pa-
 tri similem esse secundum substantiam.
 Deliguntur itaque ad Imperatorem le-
 gati, Basilus ipse Episcopus Ancyræ,
 Eustathius Sebastia, Eleusius Cyzici;
 Et cum illis Leontius quidam, ex Im-
 peratoris cubiculario Presbyter. Qui
 cum ad Comitatum pervenissent, of-
 fendunt illic Asphaltium Antiochenæ
 Ecclesiæ Presbyterum, ardentissimum
 fautorem dogmatis Aetii: qui confectis
 rebus quarum causa advenerat, & literis
 à Principe impetratis, reditum jam pa-
 rabat. Verum indicata hæresi per lega-
 tos qui Ancyrâ venerant, Constantius
 Eudoxium quidem cum suis condemna-
 vit: Epistolam vero suam ab Asphaltio
 recepit, ejusque loco ista scripsit.

CAPUT XIV.

Κεφ. ιδ΄.

Ἐπιστολὴ κυριαστῆ βασιλέως, διαβασσομένη ἐνδοξίῳ
 καὶ τῶν ἀφ' αὐτοῦ.

Ναυήσ κωνσταντῖνου μέγιστου σεβαστοῦ, τῆ καὶ
 ἀντιόχεια ἀγία ἐκκλησία.

Ἐνδοξίῳ ἐ παρ' ἡμῶν ἦκε μηδεὶς ἕ-
 τως οἰεσθῶ ὑπόρρωτῶ πρῆσδῆσιν τοιαύ-
 ταις ἐσμεν εἰ δὲ μὲν ἄλλων καὶ τῶ το
 εἰσόμεται, ἐνδηλοῖ δὴ πρῆσδῆσιν εἰς τὸ
 κρείσσον κομισάμενοι πάντων γὰρ ἀν' ἐκόν-
 τες ἠπόσχοντο, οἱ διωασεῖων ἐνεκεν

D Constantii Imperatoris Epistola, qua Eu-
 doxius, & qui cum eo erant, ju-
 bentur expelli.

Victor Constantius maximus Augustus,
 sanctæ Ecclesiæ quæ est apud
 Antiochiam.

Eudoxius non à nobis missus adve-
 nit: nemo vestrum ita existimet.
 Longe aliter affecti sumus, quam ut tali-
 bus favere velimus. Quod si ut cætera, sic
 istud quoque argute confingunt, mani-
 festo produnt se divino numini illudere.
 Quibus enim rebus sua sponte parcauit
 ij, qui dominandi cupiditate accensi,
 Aa aa ij

urbes invadunt, & ex alia civitate in aliam transfiliunt, tanquam vagi quidam, sedium mutatores: plus habendi causa omnem recessum rimantes. Fama porro est, apud illos esse quosdam circulatores, quos ne nominare quidem fas sit: officinam impiam ac nequissimam. Intelligitis omnino per vos ipsi factionem illam. Plane ex verbis Aetium agnoscitis, & sectatores haereseos illius: quibus hoc unum studium est, ut imperitam multitudinem corrumpant. Sed enim versuti illi, & ad quidvis audendum parati, id apud quosdam impudenter jactarunt, gratam nobis esse ipsorum ordinationem, qua semetipsos ordinarunt. Hæc quidem ab iis jactantur, qui talia disseminare solent. Verum res ipsa nec omnino ita se habet, nec proxime eò accedit. Revocate quæso in memoriam primos illos sermones, tunc cum de fide inquiremus: quibus demonstratum est, servatorem nostrum esse filium Dei, & similem patri secundum substantiam. Verum generosi isti, qui de Deo temerè proferunt quicquid in buccam venerit, eo impietatis progressi sunt, ut & ipsi nova quædam aliter quam se res habet, opinentur, & alios ea docere conentur. Ac nos quidem plane persuasum habemus, id in caput ipsorum recasurum esse. Interim vero sufficet, à cæcibus Ecclesiasticis, & à publico conventu eos arceri. Neque enim impræsentiarum dicere velim, ea quæ paulo post passuri sunt, nisi à rabie ista temperaverint. Jam vero (quid enim mali quotidie non accumulãnt) pessimos quosque tanquam ex mandato in unum congregantes, illos, inquam, hærescos duces atque auctores, in clerum adscribunt, venerabilem cæctum hoc pacto adulterantes: quasi liceat ipsis pro libito agere ac ferre omnia. Enimvero quisnam mortalium istos ferat, qui urbes quidem impietate referciunt: externam autem regionem piaculis inquinant: id unum studio habentes, ut omnibus bonis infesti sint. Faceffat callida factio, & divinis thronis insidere desinat. Jam tempus est, ut veritatis alumni prodeant in lucem, & in medium procedant quicumque antea patriis sedibus extorres, metu cohibebantur. Deprehensã enim est illorum astutia: nec ars ulla excogitari potest, quæ

τὰς πόλεις ἑπιόντες, ἀπὸ ἀλλης ἐς ἀλλήν μεταπηδῶντες, ὡς περὶ τῶν μετανοήσαντων πάντα μυχὸν πολυπραμιονήτων ἐπιθυμία τὸ πλεόν. ἕνα δὲ λόγῳ περὶ αὐτῶν ἀγύρας πῶς καὶ Σοφιστῶν, ἐπὶ ἐπινομάζων ἑμέμιν ἐργασθῆσθαι ποιησῆναι δυοσεβείων πάντως περὶ αὐτοῦ σιωπῆτε τὸ σύστημα πάντως ἐν τῷ λόγῳ τοῦ αὐτοῦ γνωρίζετε, καὶ οὐδὲν περὶ τῶν αὐτῶν ἐχολακίας οἷς ἐν μόνῳ τῷ ἑαυτοῦ ἔσι, τὸ διαφθεῖρειν τὰ πλῆθη καὶ ἀκομῆνοι καὶ περὶ πάντων ἐπιτομοί, καὶ τοιοῦτον περὶ πῶς ἐνεανεύσαντο, ὅτι περὶ ἐπιθυμῶν αὐτῶν τῇ χειροτονίᾳ ἢ ἐαυτῶν ἐπιθυμῶσαν ταῦτα παρὶ ἐκείνων μὴ ἀλλὰ τῷ τὰ τοιαῦτα ἑπιθυμῶν εἰσθῆναι ἐπὶ ὅλως πῶθεν, ἐπὶ ἐγγύς καί μιν τῶν πρώτων ἀναμνήσθη λόγων, ὅτι περὶ τῆς εἰσοπέδου ἐν οἷς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἀποδείκνυτο ὁ ἕως τῆς Θεῆ καὶ κατ' ἐστὶν ὁμοίως τῶ πατρὶ ἀλλ' οἱ ἑπιθυμῶν καὶ περὶ τῆς ἐπιθυμῶν λέγοντες ἐν χειροτονίᾳ τὰ παλαιὰ μαρτυρία ἐς τοσοῦτον περὶ ἡλθον ἀδείας, ὡς καὶ ἀλλὰ πῶς περὶ τὰ ὅλα νομίζον, καὶ οὐδὲν ἀλλὰ περὶ τῶν διδασκῶν οἷς ὅτι μὴ εἰς κερῶν τῆς ψυχῆς, πάντων περὶ ἐπιθυμῶν ἑαυτῶν τῶν εἰργασθῶν σωθῶν αὐτῶν καὶ συλλογιστικῶν μὴ γὰρ δὴ εἰπεῖν περὶ ἀρχαίων ὡς περὶ τῶν παρῶν, ὅσα μικρῶν ὑπερῶν ἐκείνων σιωπῶνται, ἢ μὴ τῆς γνώσεως ταύτης διαπραγματῶν οἱ δὲ καὶ πῶς οὐκ ἐπιστάμενοι τῶ κακῶ οὐδὲν σιωπηροτάτους ὡς περὶ τῶν ἐκείνων ἀρχαίων, τῶν δὲ οὐδὲν τῶν ἀπείρων ἀρχαίων, εἰς τὸν κληρὸν καταλέγει, ἑπιθυμῶν μὴ ἔγωγε κηδεύοντες, ὡς περὶ τῶν αὐτῶν ἀρχαίων ἢ φέρων ἀπάντων καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιθυμῶν τῶν δὲ τῶν ἀναρχῶν, οἱ τὰς μὴ πῶς ἀρχαίων δυοσεβείων ἐμπληρώσιν τὴν ἑπιθυμῶν ἐπιθυμῶν μαρτυρίαν δοκρυπίσιν ἐν τῷ μόνῳ ἐπιθυμῶν ἀγαπῶντες, τὸ τοῖς καλοῖς ἀπεχθάνοντες διωκῶν ἐπὶ τῶν παντῶν τῶν συστημάτων τῶν τῶν δόκῶν ἐπιθυμῶν νῦν ἀρχαίων τῶν ἀληθείας προφίμῶν εἰς φῶς ἦεν καὶ μὴ οὐδὲν τῶν ἡθῶν ἐκφυγόντες, φόβῳ κατὰ τῶν παλαιῶν τῶν δὴ τῶν τῶν δὲ τῶν ἀρχαίων καὶ μηχανῶν ἐδῶν εἶναι τῶν ἀρχαίων

Ἰσαίρησεν) τέτρεσθε ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἕνεκα, τῆ πίσει τῶ πατέρων συζῶ, καὶ ταύτῳ ἐπαύξεν ὡς εἶρη) ὡς εἶρη) ἢ μὴ πολυπραγμασθεῖν ὡς ἀνέσταμι δὲ ἂν καὶ τῆσ ἐν τῆ βασιλείῃ οὐδέποτε μελαθεμένους, θεοφιλοῦσιν τῆ ψυχῆ, ἢν οἱ τὰ θεῖα βροῖσι πῆτε κρείττον) ἐψηφίσαντο δ' εὐνοίας ἀποστολῆσ Ἰσαίρησ μὲν ἐν τέτον τὸν τρόπον παρ' ὀλίγον ἐκινδυνώσασε κραδίην ἢ τῶ ἀνομιῶν καλεσθῆναι αἵρεσις.

A illos ab impietate possit eximere. Bonorum virorum officium est, fidem patrum perpetuo retinere, eamque, uti dictum est, augere, ulterius vero nihil curiose inquirere. Libenter autem hortaret eos, qui licet sero, ex hujus erroris barathro emerferunt, ut ei sententiæ accedant, quam Episcopi divinarum rerum scientia præditi, rite atque ordine de Deo promulgarunt. Hoc igitur modo parum absuit, quin hæresis illa quæ dicitur Anomæorum, eo tempore prævaleret.

Κεφ. ιε.

CAP. XV.

Ἦν ἐν σιρμῶ ἡρώδης) ὁ κωνσταντῖος, πάλιν μετακαλεῖται χριστοῦ, καὶ τῆ ἐν μὴ ἀποκαθίστασι συνιστάσιν δὲ καὶ φίλκα ἀποστρέψιν.

Quomodo Constantius cum Sirmium venisset, Liberium ab exilio revocavit, & Romanis restituit, jubens ut Felix unâ cum illo sacerdotium administraret.

Ὅτι πολλὰ δ' εὐσεβῶν ἐπανελθῶν ἐν τῆσ ῥώμῃσ εἰς σίρμιον ὁ βασιλεὺς, πρῶτον εὐσταθίου τῶ δ' ἀπὸ τῆσ δόσεως ἀποστόλων, μετακαλεῖται λιβέρτιον ἐκ βερρίας παρόντων τε τῶν ἀπὸ τῆσ ἐκ' ὡς πρῶτον, συναγαγῶν τῆσ ἀρχιεπισκοπῆσ ἐν τῶ σρατοπέδῳ ἱερέας, ἐβίαζε τοὺσ ἀποστρέψιν μὴ εἶναι τῶ πατρὶ τὸν υἱὸν ὁμοούσιον ἐνέκειντο) καὶ τὸν κρατῆντα ἐπὶ τῆσ ἐκίνεσ, πλείστων παρ' αὐτῶ παρρησίαν ἀγοντες, βασιλεὺσ καὶ εὐσταθῖος καὶ ἐλευσίου) οἱ δὲ τότε καὶ μίαν γραφῶν ἀποστρέψιν τὰ δεδωγμένα ἀπὸ Παύλῳ τῶ ἐκ Σαμοσατῶν, καὶ ἄλλων τῶ ἐκ σιρμῆσ, καὶ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἐν τοῖσ ἐγκαινίοισ τῆσ ἀντιοχείων ἐκκλησίας, ὡς ἐπὶ ἀποστρέψιν τῆσ ὁμοουσιῆσ ἐπισημάντων τινῶν ἰδίαν συνιστάσιν αἵρεσιν, ἀποστρέψιν τῆσ συνιστάσιν ταύτην λιβέρτιον, ἀθανάσιον τε καὶ ἀλέξανδρον, καὶ σεβαστιανὸν καὶ κρείσκηντα, οἱ ἐν ἀφρικῆ ἱερωσύνης ὁμοίως δὲ συνήεν καὶ ἐρσάκῃ) καὶ γερομμῖος) ὁ σιρμῆσ, καὶ ἄλλης ὁ μερσῶν ἐπίσκοπος) καὶ οἱ ἐν τῶ ἐκ παρῆσαν) ἐν μερσῶ καὶ ὁμοουσιῆσ ἐκομίσαντο ἀποστρέψιν λιβέρτιον, ἀποστρέψιν τῆσ μὴ κατ' ἐσίαν καὶ κτῆσ πάντα ὁμοιον τῶ πατρὶ τὸν υἱὸν ἀποφαίνοντασ) ἵνικα γὰρ τῶ ὅσῃ ἐπιστολῶ ἐδέξασαντο εὐδοξίου) καὶ οἱ σὺν αὐτῶ ἐν ἀντιοχείῃ τῆσ ἀστικῆ αἵρεσῖ ἀποστρέψιν, ἐλογόποιον

Haud multo post Imperator ab urbe Roma Sirmium reversus, cum Occidentales Episcopi legationem ad ipsum misissent, Liberium Bercea ad se accersivit. Cumque adessent legati Episcoporum Orientis, convocatis sacerdotibus qui in comitatu erant, Liberium cepit compellere, ut Filium Patri non esse consubstantialem profiteretur. Instabant autem & Imperatorem ad hoc impellebant Basilius, Eustathius, & Eleuthius, qui præcipua apud ipsum auctoritate pollebant. Qui cum ea quæ contra Paulum Samosatensem & contra Photinum Episcopum Sirmii decreta fuerant, ac præterea fidei formulam in dedicatione Antiochenis basilicæ editam, in unum tunc libellum conjecissent, perinde quasi quidam sub obtentu vocabuli consubstantialis, propriam hæresin stabilire conarentur, effecerunt ut Liberius, & Athanasius, Alexander, Severianus, & Crescens Africa Episcopi, ei formulæ consentirent. Conenserunt pariter Ursacius, & Germinius Episcopus Sirmij, & Valens Mursa, & quotquot ex Orientis partibus aderant Episcopi. Sed & confessionem à Liberio vicissim susceperunt, quæ eos qui filium secundum substantiam & per omnia patri similem non esse assererent, alienos ab Ecclesia pronuntiabat. Nam cum Eudoxius, & qui cum illo opinioni Aetii favebant, Antiochia Hosii Epistolâ accepissent, parvis rumoribus divulgaverant,

Aa aa. iij